

Posudek bakalářské práce Jiřího Flama „Fenomenologie smrti“

Bakalářská práce Jiřího Flama „Fenomenologie smrti“ si zvolila téma, které patří k nejobtížnějším. Jednak svádí k zjednodušující vulgarizaci, jednak ke sklouznutí k psychologismu. Hned na počátku je možné konstatovat, že se autor oběma těmito nebezpečím zdařile vyhnul a pokusil se vykročit směrem k postižení fenoménu smrti na základě skutečně filosofických východisek – tedy cestou opravdu nesnadnou.

Základním motivem jeho práce je porovnání homogenního a heterogenního vědomí, která konstituují svět rozdílným způsobem. Autor si uvědomuje, že tato východiska jsou spíše spekulativně filosofická a nenacházejí se u žádného myslitele v čisté formě, přesto však nachází dva autory, kteří, podle jeho mínění, nejvíce daným typům odpovídají – tj. Descarta pro homogenní vědomí a Levinase pro vědomí heterogenní. Tuto volbu považují za oprávněnou a vhodnou, protože bez takovéto konkretizace by se pravděpodobně autorovi složitě prezentovala podoba obou typů vědomí. Zároveň považují za velmi dobré i to, že se autor vyjadřuje i k tomu, jak oba zkoumaní autoři na určitých místech svého díla přecházejí k opačnému typu vědomí, a proto postihuje, že nejčastější podobou vědomí podle jeho rozvržení je jakási „smíšenina“.

Vymezení obou typů vědomí věnuje autor podstatnou část své práce. Tento oddíl patří v práci k nejlepším, protože má alespoň minimum prostoru na širší postižení zkoumané problematiky. Dostatečný prostor zároveň potřebuje k tomu, aby z rozdílu obou typů vědomí odvinul i rozdíl dvojího pojmání fenoménu smrti.

Poslední třetina práce by měla být právě tomuto fenoménu (který je i v názvu uváděn jako hlavní téma práce) věnována. Zde se však srážejí dvě protichůdné síly – autorova invenčnost a sečtělost na jedné straně a malý prostor pro jejich uplatnění na straně druhé. Autor překypuje nápady a náměty, hromadí další a další okruhy problémů, které s danou otázkou souvisejí, a proto se u každé myšlenky může zdržet jen okamžik, jen nastínit, co by pro rozbor fenoménu smrti bylo ještě důležité. Práce tedy jednoznačně poukazuje k tomu, že by měla přerůst přinejmenším v práci magisterskou, která by se mohla selektivně na některé s předestřených námětů soustředit více do hloubky i šířky.

Na práci pana Jiřího Flama oceňuji právě jeho schopnost samostatného filosofického myšlení, schopnost inspirovat se myšlenkami jiných autorů pro samostatnou práci, nikoli je jen otrocky přejímat. Oceňuji i specifický přístup ke zkoumanému fenoménu, tj. postižení problému „Jak si můžeme být vlastní smrti i smrti druhého člověka vědomí?“. Je to filosoficky velmi nosný problém a autorův přístup k němu není školácký, ale tvůrčí.

Po formální stránce je práce zdařilá. Autor prokazuje schopnost práce s pramennou i sekundární literaturou, také výběr této literatury je vhodný. Jazyková úroveň práce je zcela vyhovující, našla jsem jen dva drobné nedostatky – na str. 19 překlep měnící význam dvou namísto svou a na str.20 výrok „tvrzení, jež zde budou tvrzeny“.

Práce Jiřího Flama splňuje zdařile nároky, které jsou na bakalářskou práci kladeny, a proto ji jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat stupněm **výborně**.

Pro rozpravu při obhajobě navrhuji následující otázky:

1. Na str.36 konstatujete, že díky smrti „se stáváme svobodnými bytostmi, bytostmi svobodnými od světa“ Zkuste tento svůj postoj srovnat s Heideggerovým konstatováním, že smrt je cenou za svobodu.
2. Jak rozumíte pojmu „svět“?

Praha 25.8.2008

.....
Dr.Miloslava Blažková, CSc.